

De preventie van gehoorschade en de online ‘Oorcheck’

Het RIVM geeft aan dat de geluidsblootstelling van adolescenten toeneemt door onder andere harde muziek via koptelefoons (mp3-spelers), discotheken en concerten.¹ Op basis van gegevens uit zelfrapportages van adolescenten is geschat dat bijna de helft van de jongeren de veiligheidsnormen voor lawaaiblootstelling overschrijdt die gelden voor werknemers; bij ongeveer een derde van de jongeren alleen al door het gebruik van mp3-spelers.² Jongeren die veel naar harde muziek luisteren laten gemiddeld vaker ook andere risicogedragingen zien, bijvoorbeeld ten aanzien van roken, alcoholgebruik en onveilig seksueel gedrag.³ In dit stuk bespreken we de inzet van de online hoortest Oorcheck als mogelijk instrument voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ) bij de preventie van gehoorschade.

Oorcheck.nl is een gratis online hoortest voor jongeren van 12 tot 24 jaar. De test kan zelfstandig in vijf minuten worden uitgevoerd. Na de test krijgt de deelnemer de uitslag goed/matig/slecht, en advies hoe hij zijn gehoor gezond kan houden. Jaarlijks doen ruim 45.000 jongeren deze hoortest. De resultaten laten een consistent en zorgwekkend beeld zien: één op de tien deelnemende jongeren heeft een slecht gehoor.⁴ Op de Oorcheck-website staat ook een risicotest voor het gebruik van muziekspelers, die inmiddels door meer dan 100.000 jongeren is gedaan. Momenteel worden deze data geanalyseerd en vergeleken met schattingen uit andere bronnen.

De online hoortest Oorcheck.nl is ontwikkeld door de Nationale Hoorstichting in samenwerking met audiologen van het Leids Universitair Medisch Centrum en het Academisch Medisch Centrum.⁴ De Oorcheck is een screeningsinstrument en van andere aard dan audiometrie. De Oorcheck is afgesteld om gehoorschade als gevolg van lawaai op te sporen. Met de Oorcheck kan worden vastgesteld of de kwaliteit van het binnenoor goed, matig of slecht is. Bij de uitslag ‘matig’ of ‘slecht’ wordt de deelnemer geadviseerd een toonaudiogram te laten uitvoeren. Met toonaudiometrie kan worden vastgesteld wat de mate van het gehoorverlies is en voor welke frequenties het gehoorverlies optreedt. Gehoorschade kan een leven lang negatieve impact hebben op leerprestaties, kansen op de arbeidsmarkt, inkomen en sociale participatie. Gehoorschade is niet te genezen, maar wel te voorkomen. Bewustwording en het aanleren van gezond gedrag op jonge leeftijd zijn dus van groot belang. De JGZ kan daar een belangrijke rol in

spelen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) geeft aan dat tijdens de contactmomenten met 10-, 13-, 15- en 16-jarigen voorlichting gegeven kan worden over het voorkomen van gehoorschade.⁵ Dit wordt waarschijnlijk ook opgenomen in de nieuwe JGZ-richtlijn ‘Vroegtijdige opsporing van gehoorstoornissen 0-19 jaar’.

De Nationale Hoorstichting ziet kansen om de Oorcheck in te zetten in de JGZ. Hiervoor dient eerst onderzoek plaats te vinden naar de verwachte gezondheidswinst, mogelijke neveneffecten en kosten.

Literatuur

1. Gommer M, Hoekstra J, Engelfriet PM, Wilson C, Picavet HSI. Gehoorschade en geluidsblootstelling in Nederland: Inventarisatie van cijfers. RIVM-Rapport 020023001. Bilthoven: RIVM; 2013.
2. Vogel I, Verschuure H, Ploeg CP van der, Brug J, Raat H. Estimating adolescent risk for hearing loss based on data from a large school-based survey. *Am J Public Health*. 2010 Jun; 100(6):1095-100.
3. Vogel I, Looij-Jansen PM van de, Mieloo CL, Burdorf A, Waart F de. Risky music-listening behaviors and associated health-risk behaviors. *Pediatrics*, 2012;129(6):1097-103.
4. Coenen K. Analyse Hoortesten Nationale Hoorstichting. Den Haag: Nationale Hoorstichting; 2013.
5. Hamberg-van Reenen HH, Meijer SA. Gezond opgroeien: Verkenning jeugdgezondheid. Rapport 270752001. Bilthoven: RIVM; 2014.